

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับลักษณะของนิสิตนักศึกษาในประเทศเรายังไม่มีแพร่หลายมากนัก โดยเฉพาะในส่วนที่เป็นสถาบันการศึกษาทางทหาร ผู้วิจัยได้พยายามรวบรวมข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียนทหารและคุณลักษณะนิสิตนักศึกษาเท่าที่มีการศึกษาวิจัยในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งจะได้กล่าวถึงคุณลักษณะของนักเรียนทหาร เกณฑ์ปกติแห่งชาติ (National Norms) ภาพรวมด้านคุณลักษณะทั่วไป (General Profile) และการศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของนิสิตนักศึกษา ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เอกสารและงานวิจัยในประเทศ

ได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติของนักเรียนเตรียมทหารในการเลือกเหล่าทัพ โดยพันตำรวจเอกเจือ จันทร์เพ็ญ (2511: 155-158) ได้ทำการศึกษาและพบว่า นักเรียนเลือกเหล่านั้น ๆ เพราะได้รับอิทธิพลจากบิดามารดา ผู้ปกครอง เพื่อน ความนิยมชมชอบในลักษณะเด่นของแต่ละเหล่า เช่น ทหารบก มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี และมีความก้าวหน้าในอาชีพสูงกว่าเหล่าอื่น ทหารเรือ มีโอกาสก้าวหน้าทางวิชาการ คือมีความรู้ติดตัว ทหารอากาศ เครื่องแบบสง่างามรายได้ดี และตำรวจมีความรับผิดชอบต่อนานเมือง รายได้สูง และเป็นเหล่าที่ศึกษาง่ายและสะดวกในการศึกษากว่าเหล่าอื่น ๆ

งานวิจัยที่คล้ายคลึงกัน ได้แก่ การศึกษาของนาวาเอก พิรัส เลอศิษฐ์ (2519: 1-2) ได้วิจัยเรื่องค่านิยมของนักเรียนเตรียมทหารที่มีต่อทหารเรือ ผลจากการวิจัยครั้งนี้ได้กล่าวถึงทัศนคติของนักเรียนเตรียมทหารที่มีต่อทหารและตำรวจในด้านลักษณะเด่นของแต่ละเหล่าทัพเช่นกัน และมีส่วนที่เพิ่มเติมจากการศึกษาวิจัยที่

กล่าวมาแล้วดังนี้ ทหารบก เครื่องแบบสง่างาม ระเบียบวินัยดี มีชื่อเสียงด้านกีฬา งานหลายรสไม่น่าเบื่อ บางครั้งเสียงอันตราย มีความรักชาติและพวกพ้อง เป็นผู้ที่น่า เลื่อมใสและประชาชนนิยม ทหารเรือ เป็นสุภาพบุรุษ มีการปกครองอย่างเป็นธรรม มีโอกาสไปต่างประเทศ สามารถหางานอาชีพได้ง่ายเมื่อออกจากราชการแล้ว มีการ นักร่างมั่งคั่งหลวงน้อยมาก ทหารอากาศ มีความรู้ทางวิชาการสูง สถานที่ทำงาน สะดวกสบาย มีบริการและสวัสดิการแก่สมาชิกในครอบครัวดี สนับสนุนการศึกษาหา ความรู้มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมาก มีโอกาสก้าวหน้าหางานง่ายเมื่อออกจาก ราชการ เป็นอาชีพที่มั่นคง ตำรวจมีโอกาสได้อยู่ใกล้ชีวิตครอบครัว รายได้ก็ สร้าง ฐานะได้เร็วมาก ฐานะในสังคมสูง มีการนักร่างมั่งคั่งหลวงมาก

ในปี พ.ศ. 2525 ประคอง กรรมสุท และทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ (2525: 3 - 4) ได้วิจัยออกมาว่า ลักษณะเด่นของแต่ละเหล่าที่ผู้ตอบตอบ นั้นจะหนักไปในด้านสภาพความเป็นอยู่ หรือตำแหน่งหน้าที่ในสังคมมากกว่าที่จะเน้นไป ที่คุณลักษณะสำคัญที่แต่ละเหล่าควรจะมี โดยเฉพาะอย่างยิ่งเหล่าตำรวจ จะไปเน้นที่ รายได้ ฐานะเศรษฐกิจ ฐานะทางสังคม ไม่ได้นำคุณลักษณะของบุคคลในเหล่ามาเป็น ลักษณะเด่นที่ควรจะกล่าว เช่น บุคลิกภาพทาง ความมีระเบียบวินัย กล้าหาญ รักพวก พ้อง เป็นต้น จึงควรจะมีการปลูกฝังทัศนคติที่ถูกต้องพร้อมทั้งให้ข้อมูลที่ เป็นจริงเพื่อ เกิดความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่สำคัญและจำเป็นของแต่ละเหล่า ซึ่ง จะมีผลต่อการเตรียมตัวเตรียมใจ บุคคลที่จะเข้าไปประกอบอาชีพในแต่ละเหล่า และ จะมีผลกระทบไปถึงความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่การงานต่อไปในอนาคตด้วย

ในปี พ.ศ. 2520 กุศลกาญจน์ บ่อทรัพย์ ได้ทำการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ รายจ่ายส่วนตัวของนักเรียนนายทหารและนายตำรวจ ซึ่งได้ขอค้นพบบางประการที่ น่าสนใจ ดังนี้คือ

1. ครอบครัวของนักเรียนนายทหารและตำรวจโดยเฉลี่ยแล้วประสบปัญหา ทางด้านการเงินปานกลาง
2. นักเรียนนายทหารและตำรวจส่วนใหญ่ได้รับการอุปการะทางการเงินจากบิดามารดา

3. ผู้ปกครองนักเรียนนายทหารส่วนใหญ่มีรายได้เดือนละ 1,001 - 2,000 บาท
4. นักเรียนนายทหารและตำรวจโดยเฉลี่ยมีปัญหาทางการเงินปานกลาง
5. นักเรียนนายทหารและตำรวจใช้วิธีแก้ปัญหาทางการเงินโดยขอจากผู้ปกครองมากที่สุด และวิธีรองลงมาคือ ขอหรือขอยืมจากเพื่อน (อุตสาหกรรม บ่อทรัพย์ 2520: 92-93)

ในปี พ.ศ. 2523 ได้มีผู้วิจัยเกี่ยวกับคุณภาพของนักเรียนเตรียมทหาร โดยมุ่งที่จะศึกษาคูณภาพด้านต่าง ๆ ที่นักเรียนเตรียมทหาร รุ่นปี 2527 พึ่งมีและนำคุณภาพที่ได้จากความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาของนักเรียนทหารและตำรวจนำมาสร้างเกณฑ์ประเมินคุณภาพนักเรียนเตรียมทหาร ใช้วิธีการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi Technique) ซึ่งปรากฏผลสรุปว่า นักเรียนเตรียมทหาร รุ่นปี 2527 นั้น ควรจะต้องมีความรู้ทั้ง 2 ด้านควบคู่กันไปคือ ทางด้านวิชาการ ประกอบด้วยคุณภาพ 8 ด้านคือ วิชาทหาร คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย สังคมศาสตร์ พละนามัยและศิลปศาสตร์ โดยมีลักษณะคุณภาพที่สำคัญ 10 อันดับแรกดังนี้ คือ มีความสามารถในการฝึกแถวซัด ว่ายน้ำเป็น มีความสามารถในการฝึกท่าบุคคลมือเปล่า มีความรู้เรื่องระเบียบวินัยและข้อบังคับของโรงเรียน มีความรู้ความสามารถในการต่อสู้ป้องกันตัว มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษได้ดี มีความรู้ในวิชาศีลธรรม และมีความสามารถในการฝึกกายบริหาร เป็นหมู่คณะ ส่วนทางด้านบุคลิกภาพหรือลักษณะสมบัติ แห่งภาวะผู้นำนั้นประกอบด้วยคุณภาพ 5 ด้าน คือ สติปัญญา ร่างกาย อุนิสัย นิสัยและอารมณ์ ซึ่งมีลักษณะคุณภาพที่สำคัญ 10 อันดับแรกดังนี้คือ จะต้องมีความซื่อสัตย์ ยอมรับความสามารถของผู้อื่น มีอุดมคติที่จะเสียสละและอุทิศตนเพื่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีระเบียบวินัยอยู่ในแบบแผนประเพณีและแบบธรรมเนียมที่ดีของทหารและตำรวจ มีสุขภาพจิตดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความตรงต่อเวลา สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ เคารพสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น และมีอารมณ์หนักแน่นมั่นคง (จุฬามาศ ใจนักรบ 2523: 86-90)

ในปี พ.ศ. 2527 พันเอกหญิงอัจฉรา ดนัศหัตถกรรม (2527: จ) ได้ศึกษา เรื่องการรับรู้เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนทหารตำรวจ พบว่าการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานแต่ละประการของนักเรียนทหารตำรวจสี่เหล่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และพบว่าค่าเฉลี่ยในเรื่องการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนาของนักเรียนนายเรืออากาศมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และค่าเฉลี่ยด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เมื่อเปรียบเทียบในระหว่างสี่เหล่า

ในปี พ.ศ. 2520 หน่วยวิจัยสถาบันของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใ้วิจัย ลักษณะนิสิตนักศึกษาที่เข้าศึกษาในปี 2520 จำนวนทั้งสิ้น 2,797 คน พบว่านิสิตส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 18 ปี เป็นโสด มีเชื้อชาติไทย สัญชาติไทย ศาสนาพุทธ เกินทาง มาศึกษาโดยรถโดยสารประจำทาง มีภูมิลำเนาอยู่ภาคกลาง รองลงมาอยู่ภาคใต้ ขณะศึกษาพักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนมัธยมในภาคกลาง มาสอบเข้ามหาวิทยาลัยเป็นครั้งแรกและเลือกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นอันดับหนึ่ง บิตามารคามมีการศึกษาระดับประถมศึกษาและมีธุรกิจเป็นของตนเอง รองลงมาบิตามารคาเป็นข้าราชการ นิสิตส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับผู้ปกครองและญาติ ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกในชมรมอนุรักษ์ไทย รองลงมาเป็นสมาชิกชมรมคานศิลป์วัฒนธรรมและชมรมวิชาการ นิสิตส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมในกิจกรรมกีฬา แต่ยินดีที่จะเป็นผู้ชม กีฬาที่ชอบมากที่สุดคือว่ายน้ำ ไม่ชอบเล่นดนตรีแต่ชอบฟังดนตรีโลเท็มวสิค และรองลงมาชอบเพลงไทยสากล (พรชูลี อาชาวำรุง 1980: 25 - 26, กล่าวจากหน่วยวิจัยสถาบัน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520) และในการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของนิสิตนักศึกษาใหม่ในมหาวิทยาลัยของรัฐและวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย ของพรชูลี อาชาวำรุง (1980: 2)

ได้พบว่านิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐและนักศึกษาวิทยาลัยเอกชน มีความแตกต่างกันในระดั้ม แต่ไม่แตกต่างกันในประเภท ร้อยละ 60 ของตัวแปรที่ได้ทดสอบแล้ว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดั้ม .05 ตัวแปรที่แตก่างกันอย่างมีนัยสำคัญอยู่ในข้อมูลเฉพาะในฐานะที่เป็นประชากร ข้อมูลการศึกษาในระดั้มมัธยมศึกษา ภูมิหลังของครอบครัว และในแบบทดสอบความถนัด ซึ่งสรุปได้ว่านิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่มาจากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดใหญ่ ความสามารถทางวิชาการของนักศึกษายังคงเดิมทั้งขณะที่เคยมีการใช้ระบบ GPA มาเมื่อ 20 ปีก่อนนี้ จากข้อค้นพบแสดงให้เห็นว่าลักษณะทั่ว ๆ ไป ของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐและวิทยาลัยเอกชน มีประโยชน์มากในเรื่องการแนะแนว จำนวนนิสิตนักศึกษาหญิงเพิ่มมากขึ้น แสดงว่าสตรีไทยมีสิทธิต่าง ๆ ในสังคมทัดเทียมผู้ชาย และนิสิตนักศึกษาซึ่งมาจากครอบครัวชนชั้นกรรมมาชีพ ในจังหวัดใหญ่มีโอกาสเข้ารับการศึกษาในระดับอุดมศึกษามากกว่า นอกจากนี้มีผลงานวิจัยเกี่ยวกับภูมิหลังของนิสิตนักศึกษา ซึ่งค้นพบว่า นิสิตนักศึกษาจำนวนมากในประเทศไทยมาจากครอบครัวที่มีฐานะรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน และมาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาทต่อเดือน คุณเหมือนกันว่าตัวเลขดังกล่าวนี้จะมากเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับรายได้รวมของคนไทยที่เป็นกสิกร ในปี 2504 ผู้ซึ่งมีรายได้ 500 - 600 บาทต่อปี อย่างไรก็ตามนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่เป็นกสิกร และเป็นผู้ที่ศึกษาจากวิทยาลัยภูมิภาค และรองลงมาอยู่ในมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร (Gaskin, 1964)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารและงานวิจัยในต่างประเทศ

การวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของนิสิตนักศึกษาในต่างประเทศนั้นมักจะศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับภาพรวมด้านคุณลักษณะโดยทั่วไป เกณฑ์ปกติ และการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะนิสิตนักศึกษาต่าง ๆ ซึ่งพอจะรวบรวมได้ดังต่อไปนี้คือ

เกณฑ์ปกติแห่งชาติ (National Norms) ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1966 แอสตินและคณะได้ศึกษาเกี่ยวกับ เกณฑ์ปกติแห่งชาติ (National Norms) ของนิสิตใหม่ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการประเมินผลกระทวมของรูปแบบที่แตกต่างกันของสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยต่อนิสิตนักศึกษาและเพื่อการประมาณการณ์ในจำนวนนิสิตนักศึกษาในวิทยาลัยอเมริกัน ข้อมูลของเกณฑ์ปกติในเรื่องนิสิตนักศึกษาเหล่านี้ได้รวบรวมจากหัวข้อต่าง ๆ เช่น การสอบเข้าวิทยาลัยเป็นครั้งแรก การเป็นนักศึกษาปี 1 เติมเวลา (ภาคปกติ) ลักษณะของนักศึกษาซึ่งจัดอันดับจากความต้องการทางด้านวิชาการและภูมิหลังครอบครัวตามความคิดเห็นของแต่ละคน และรูปแบบของโรงเรียนมัธยม ตัวแปรขององค์ประกอบในเรื่องความแตกต่างทางด้านภูมิศาสตร์ก็ได้ถูกนำมาพิจารณาด้วย (Astin & Others 1967, 1969, 1975, 1977)

รายงานประจำปีของข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์ปกติแห่งชาติ (National Norms) ในเรื่องลักษณะของนิสิตนักศึกษาใหม่ที่สอบเข้าเป็นครั้งแรกและเป็นนักศึกษาเรียนเติมเวลา (ภาคปกติ) นั้น นับว่าเป็นแหล่งข้อมูลที่ดี แอสตินและคณะได้ทำการศึกษาหาคำตอบจากนักศึกษาใหม่จำนวน 189, 733 คนซึ่งเข้ารับการศึกษาอยู่ในสถาบันศึกษาถึง 360 สถาบัน แบบฟอร์ม SIF (The Student Information Form) เป็นเครื่องมือที่นำมาใช้ในการเก็บข้อมูล โดยเขาได้แบ่งเกณฑ์ปกติแห่งชาติ (National Norms) ตามรูปแบบของการปกครองสถาบันสำหรับ เพศชาย เพศหญิง และนักศึกษาปีที่ 1 ทุกคน โดยการเลือกระดับชั้นปี เพศ การเลือกระดับศึกษา ในระยะเวลา 4 ปี และสภาพทางภูมิศาสตร์ต่อมาในปี 1974 ก็ได้มีการรายงานผลเกี่ยวกับ

คุณลักษณะของนักศึกษาปีที่ 1 ที่สอบเข้า รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของ CIRP (The Cooperative Institutional Research Program) วัตถุประสงค์หลักของการศึกษานี้คือ การศึกษินประสิทธิผลของวิทยาลัยที่มีผลต่อนักศึกษา ในระยะเวลา 8 ปีที่ผ่านมา การศึกษาวิจัยได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการสำรวจรูปแบบของนักศึกษาปีที่ 1 สำหรับบุคคลที่ได้รับการแนะนำ เป็นที่ปรึกษาเป็นผู้บริหาร เป็นนักวิจัยทางการศึกษา การวิเคราะห์ทางนโยบายทางการ เมืองและการวางแผนกำลังคน และสำหรับชุมชนทั่วไปของนิสิตนักศึกษาและบุคลากรด้วย เครื่องมือที่ใช้คือ SIF นี้ได้นำมาปรับแก้ไขเป็นประจำทุกปี ทำให้สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในเรื่องชุมชนวิชาการและคนอื่น ๆ ซึ่งเป็นผู้ใช้ข้อมูล จากปี ค.ศ. 1966 - 1970 สถาบันการศึกษาชั้นสูงของอเมริกาประมาณ 15 % ได้รับการเลือกโดยการสุ่มตัวอย่างและได้รับเชิญให้เข้ามามีส่วนร่วมในโปรแกรม CIRP ข้อมูลเกี่ยวกับ เกณฑ์ปกตินี้ได้แบ่งรายงานออกเป็น เพศหญิง และเพศชาย และความแตกต่างของสถาบันการศึกษา 38 สถาบัน (Astin & Others 1974) และแอสตินยังได้ทำการศึกษาต่อในเรื่องเดียวกันนี้อีกในปี 1977 และได้ใช้ผลลัพธ์ของข้อมูลที่เป็นเกณฑ์ปกตินั้นนำมาเขียนลงในตำราของวารานิสิตนักศึกษาในชื่อเรื่องว่า "Four Critical Years" ซึ่งในหนังสือเล่มนั้นได้บรรยายเกี่ยวกับรายละเอียดถึงลักษณะนักศึกษาใหม่ของนักศึกษอเมริกัน

ภาพรวมค่านคุณลักษณะโดยทั่ว ๆ ไป (General Profile)

การศึกษาเกี่ยวกับภาพรวมค่านคุณลักษณะโดยทั่วไปนั้นส่วนใหญ่มุ่งจะศึกษาในสถาบันเดียวกันต่อเนื่องกันไป ถึงการวิจัยต่อไปนี้

ในปี ค.ศ. 1972 - 1973 หลุยส์ และซีคลาเสค (Lewis & Seclacek, 1973) ได้รายงานภาพรวมของนักศึกษาระดับปีที่ 1 แห่งมหาวิทยาลัยแมรีแลนด์ วิทยาเขตคอดเจสพาร์ค มีจำนวนนักศึกษา 4,806 คน โดยใช้ SAT (Scholastic Aptitude Test) ทดสอบหาคะแนนเฉลี่ย ผลปรากฏว่านักศึกษาจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งของนักศึกษาทั้งหมดได้รับการจัดอันดับในลำดับสูงสุด 10 % เป็นนักศึกษาคิวคว่า 1 % เป็นพวกตะวันออก 1 % เป็นพวกสเปน และอีก 1 % เป็นพวกคนอเมริกันพื้นเมือง นักศึกษาเหล่านี้พอใจที่จะพักอาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือญาติ

พี่น้อง หรือพักในหอพักของทางวิทยาลัยหรืออยู่หอพักเมนหรือบ้านเช่า เขาคิดว่า
 คะแนน (grade) เป็นสิ่งเดียวที่จะทำให้พวกเขาสามารถทำงานหรือสามารถศึกษาต่อ
 ทางด้านวิชาชีพต่อไป 11 % คิดว่าควรจะสนับสนุนค่าบำรุงรักษา แต่ 46 % ต่อต้าน
 การเสียค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงรักษา นักศึกษาเหล่านี้พอใจอย่างยิ่งที่ทางมหาวิทยาลัย
 จะจัดหาเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันให้ และยังคาดหวังว่าการ
 สอบบางหัวข้อวิชานั้นไม่เกี่ยวเนื่องกับรายวิชาที่ศึกษาไป และเขายังได้เสนอรายชื่อกลุ่ม
 นักศึกษาที่พอใจในการเรียนรู้จากประสบการณ์อีกด้วย ต่อมาแฮนดลีย์และซีดราเซค
 (Handley & Sedracek, 1975) ได้ทำการวิจัยต่อในมหาวิทยาลัยเดิม โดยสุ่ม
 ตัวอย่างจากนักศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1,533 คน ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ได้นำ
 มาวิเคราะห์และพัฒนาเป็นภาพรวมด้านข้อมูลเฉพาะในฐานประชากร ข้อมูลด้านวัตถุ
 ประสงค์ทางการศึกษาและอาชีพ ข้อมูลทางด้านสังคมและการบริการ และข้อมูลทางด้าน
 ทัศนคติที่นักศึกษามีต่อมหาวิทยาลัย

ในปี ค.ศ. 1977 ซีลีโอและซีดราเซค (Celio & Sedracek, 1976)
 ได้ติดตามการศึกษาในเรื่องเดียวกันนี้ โดยศึกษาจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน
 7,396 คน ในมหาวิทยาลัยเดียวกันอีก เขาได้พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีอายุ 18 ปี
 และนักศึกษาจำนวนเกือบทั้งหมดได้ตรงมาเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย หลังจากสำเร็จ
 ระดับมัธยมศึกษาแล้ว นักศึกษาจำนวนเกือบครึ่งหนึ่งพักอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยา
 ลัย หรือพักในบ้านพักภายในบริเวณมหาวิทยาลัย หนึ่งในสามของนักศึกษามีความคิดที่
 จะพักอาศัยกับบิดามารดาหรือญาติพี่น้อง 39 % คิดว่าโรงเรียนมัธยมของเขาได้
 เตรียมตัวพวกเขาเป็นอย่างดีในการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย นักศึกษาส่วนใหญ่
 เลือกเข้ามหาวิทยาลัยนี้เป็นลำดับที่หนึ่ง หรือสอง และมีนักศึกษบางส่วนเลือก
 มหาวิทยาลัยนี้เพราะพอใจโปรแกรมการศึกษาที่ทางมหาวิทยาลัยจัดไว้ นักศึกษามาก
 กว่า 1 ใน 4 มีความรู้สึกทราบดีว่าวิชาคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่พวกเขาอ่อนที่สุด

ในปี ค.ศ. 1978 สถาบันการศึกษานานาชาติ (The Institute
 of International Education) ของอเมริกาได้รายงานภาพรวม (Profile)
 ด้านคุณลักษณะของนักศึกษาต่างชาติในสหรัฐอเมริกาไว้ว่า ตั้งแต่ปี 1919 ที่สถาบัน
 การศึกษานานาชาติ ได้ดำเนินการสำรวจสามะโนครวัประจำปีของนักศึกษาในสหรัฐ

อเมริกา ข้อมูลชุดนี้ได้นำมาใช้เพื่อหาภาพรวม (Profile) ด้านคุณลักษณะของ นักศึกษาคณะชาติในขณะนั้นและคุณลักษณะนิสัย (Characteristics) ซึ่งรวมไปถึงข้อมูลเกี่ยวกับประเทศที่เป็นบ้านเกิดเมืองนอนของนักศึกษาคณะชาติ จำนวนและ แหล่งที่อยู่ของนักศึกษา ภูมิภาคบ้านเกิดของนักศึกษา คุณลักษณะนิสัยอื่น (เพศ ระดับ ความรู้ สาขาวิชาที่ศึกษา ศาสนา เป็นต้น) การสมัครเข้าศึกษาในสถาบันบ้านเกิด เมืองนอนของนักศึกษาและสภาพการกระจายทางด้านภูมิศาสตร์ (Julian & Slattery, 1978)

ในการวิจัยของริชาร์ดและแมคคาร์เวอร์ (Reichard & Mc.Arver, 1976) ได้นำแบบสอบถามนิสิตนักศึกษา (The College Student Questionnaire; CSQ) มาใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างภาพรวมด้านคุณลักษณะของนักศึกษา ปีที่ 1 แห่ง North Carolina University ที่ Greensboro เมื่อปี 1975 โดยรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่เข้าใหม่ จำนวน 1,312 คน ได้พบว่านักศึกษาที่เข้าใหม่มีอายุเฉลี่ยประมาณ 18 ปี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและยังเป็นโสด พักอาศัยอยู่ในหอพักรวมของมหาวิทยาลัย และยังได้ข้อมูลอื่น ๆ รวมทั้งความต้องการทางด้านวิชาการและทางด้านการเงินด้วย แต่ได้ข้อมูลเพียงเล็กน้อยเกี่ยวกับความสนใจ หัตถ์คดี และความคาดหวัง

นอกจากนี้ American Council on Education (ACE) ได้พัฒนาแบบฟอร์ม SIF (The Student Information Form) เพื่อนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการสำรวจโปรแกรมวิจัยโดยความร่วมมือของสถาบัน โปรแกรมการ ปริญญาตรีในปี ค.ศ. 1973 และปี ค.ศ. 1974 ของนักศึกษามหาวิทยาลัย Maryland Baltimore County (UMBC) ที่เข้ารับการศึกษาเป็นครั้งแรกและ นักศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนเต็มเวลา ได้รับการทดสอบด้วยแบบฟอร์ม SIF จากศูนย์ แนะนำของมหาวิทยาลัยแห่งเดียวกันนั้น แบบฟอร์ม SIF ให้ข้อมูลทางด้านฐานะ ที่เป็นประชากรและทางด้านชีวประวัติ ภูมิหลังในระดับมัธยมศึกษา แรงจูงใจทางด้านการศึกษาและอาชีพ ลักษณะคุณสมบัติของนักศึกษา (Student Trait) และ หัตถ์คดี รวมทั้งค่าใช้จ่ายในมหาวิทยาลัย ข้อมูลดังกล่าวนี้ได้มาจากนักศึกษารุ่นปีที่ 1

จำนวน 1,051 คน ในปี ค.ศ. 1973 และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 980 คน ในปี ค.ศ. 1974 รายงานฉบับนี้ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงการสรุปค่าคอมของนักศึกษาปีที่ 1 ของ UMBC ในระหว่างปี ค.ศ. 1973 - 1974 และได้มีการรายงานเกณฑ์ปกติแห่งชาติของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐหลายแห่ง ซึ่งอยู่ในช่วงระยะเวลาเดียวกัน ทำให้สามารถมองเห็นความแตกต่างระหว่าง UMBC และความคล้ายคลึงกันของสถาบันต่างๆ (Helms & Wright, 1976)

การศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของนักศึกษา

ในปี ค.ศ. 1973 ไรท์ ได้ทำการเปรียบเทียบระหว่างนักศึกษาปีที่ 1 มหาวิทยาลัย Maryland Baltimore County กับนักศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ปกติแห่งชาติ โดยใช้แบบฟอร์ม ACE Student Information Form รายงานการเปรียบเทียบกล่าวถึงความแตกต่างของนักศึกษาปีที่ 1 ที่เข้าใหม่ ในตัวแปรต่างๆ ต่อไปนี้คือ ข้อมูลในฐานะประชากร สมรรถนะทางการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา แผนอาชีพ ทักษะคิด และเป้าหมายของชีวิต ซึ่งปรากฏว่านักศึกษา UMBC ที่เข้าใหม่มีความแตกต่างกันในแผนอาชีพและสมรรถนะทางการศึกษา อันเป็นผลเนื่องมาจากการมีระดับเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน และมีความคล้ายคลึงกันในด้านทักษะคิด และเป้าหมายของชีวิต เมื่อเปรียบเทียบกับนักศึกษาตามเกณฑ์ปกติแห่งชาติ เนื่องจากอิทธิพลของสื่อมวลชน (Wright, 1974) และในปีเดียวกันนี้ ได้มีการศึกษาเปรียบเทียบนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในปี ค.ศ. 1973 กับนักศึกษาปีที่ 1 ในปี ค.ศ. 1967 ของมหาวิทยาลัย Minnesota วิทยาเขต Twin Cities การศึกษากครั้งนี้เป็นการติดตามผลโดยศึกษาข้อมูลจากรายงานของมหาวิทยาลัย ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ อาชีพของบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา ความสามารถของนักศึกษาลำดับที่ในโรงเรียนมัธยม แบบสอบถามความถนัดทางวิชาการของมหาวิทยาลัย Minnesota คะแนนเฉลี่ยในระดับมัธยมศึกษา และการสอบ American College Testing Program โดยได้เปรียบเทียบระหว่างนักศึกษาปีที่ 1 ในปี 1967 กับปี 1973 เพื่อจะดูการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้น (Huebner, 1974)

การเสนอผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกันดังกล่าวข้างต้น เป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจในเรื่องคุณลักษณะของนิสิตนักศึกษาดีขึ้น แต่การศึกษาครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะกรณีเปรียบเทียบระหว่างสถาบันทหารเท่านั้น ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษามีอยู่เพียงเล็กน้อย การศึกษาภาพรวมด้านคุณลักษณะของนักเรียนเตรียมทหารครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้เกิดความเข้าใจนักเรียนทหาร ลักษณะของพวกเขา ภูมิหลังแผนการศึกษาและอาชีพ ซึ่งเป็นความคาดหวังในอนาคตและยังอาจเป็นผลต่อการวางแผนการศึกษาทางทหารในระดับชาติได้ต่อไป

ประวัติโรงเรียนเตรียมทหาร

ความเป็นมา

อนุสนธิจากแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2479 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2522: 69-71) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายทั่วไปข้อที่ 4 ว่า ระเบียบการศึกษาแยกออกเป็น 2 สถานคือ สามัญศึกษา ได้แก่การศึกษาวิชาซึ่งเป็นพื้นความรู้ทั่วไป แบ่งการสอนออกเป็น 2 สถานคือ สามัญศึกษา ได้แก่การศึกษาวิชาซึ่งเป็นพื้นความรู้ทั่วไป แบ่งการสอนออกเป็นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 ชั้นมัธยมต้น 1-3 และชั้นมัธยมปลายปีที่ 4-6 และอาชีวศึกษาได้แก่การศึกษาวิชาซึ่งเป็นความรู้สำหรับประกอบอาชีพซึ่งจะรับช่วงจากสามัญศึกษาทุกกระยะที่จบประโยค ในความมุ่งหมายข้อที่ 5 กล่าวว่าผู้ที่มีความประสงค์จะเข้าเรียนในอุดมศึกษาต้องสำเร็จชั้นเตรียมอุดมศึกษา ก่อน ดังนั้นโรงเรียนนายร้อยทหารบก (โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าในปัจจุบัน) จึงได้จัดตั้งโรงเรียนเตรียมทหารบกขึ้นในปี พ.ศ. 2481 เพื่อจะรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนนายร้อยทหารบก (ฉวัญ รัตนเสวี 2525: 1) ในปีเดียวกันนั้นกองทัพเรือก็ได้จัดตั้งโรงเรียนเตรียมนายเรือขึ้นเพื่อรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อยังกองโรงเรียนนายเรือ (โรงเรียนนายเรือปัจจุบัน) และในปี 2499 ทางกองทัพอากาศได้เปิดโรงเรียนเตรียมนายเรืออากาศขึ้น (สมโพธิ ปัญญาสุ และคณะ 2521: 45) ต่อมาในปี พ.ศ. 2500 ๖พฉา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม (พลเอกถนอม กิติขจร) ได้เสนอความคำรিতอกระทรวงกลาโหม ซึ่งสภากลาโหมได้เห็นชอบในความ

คำริเป็นเอกฉันท์ จึงให้รวมโรงเรียนที่มีมาตรฐานการศึกษาใกล้เคียงกันของกองทัพ
 เข้าเป็นสถาบันเดียวกัน เพื่อเป็นการประหยัดทั้งงบประมาณและเพื่อทำให้ผู้เข้ารับการศึกษา
 มีความรู้จักคุ้นเคยสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติ
 การปฏิบัติงานในอนาคต ซึ่งจะต้องมีการประสานงานและปฏิบัติการร่วมกันโดยใกล้ชิด
 อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น เมื่อวันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2501 "โรงเรียนเตรียม
 ทหาร" จึงได้จัดตั้งโดยรวมโรงเรียนเตรียมนายร้อย โรงเรียนเตรียมนายเรือและ
 โรงเรียนเตรียมนายเรืออากาศเข้าด้วยกัน ต่อมาในปี พ.ศ. 2506 กรมตำรวจได้
 ขอให้โรงเรียนเตรียมทหารรับนักเรียนเพื่อเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
 อีกด้วย จึงทำให้โรงเรียนเตรียมทหารเป็นศูนย์รวมสำหรับนายทหารและนายตำรวจใน
 อนาคตสมบูรณ์แบบตามอุดมการณ์ สถานที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ที่ถนนพระราม 4 การก่อสร้าง
 อาคารโรงเรียนได้เริ่มเมื่อ พ.ศ. 2503 ในระยะแรกใช้อาคารสถานที่เรียน
 ที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าเป็นสถานที่ศึกษาชั่วคราว เมื่ออาคารส่วนใหญ่
 สร้างเสร็จในปี พ.ศ. 2504 จึงได้ย้ายสถานที่เรียนมายังที่ตั้งของโรงเรียนซึ่งเป็น
 อาคารรูป 3 แฉก มีจุดศูนย์รวมอยู่ตรงกลางเป็นสัญลักษณ์แห่งการฝึกกำลังของสาม
 เหล่าทัพ (โรงเรียนเตรียมทหาร 2510: 5-6) นักเรียนที่เข้ารับการศึกษาเป็น
 นักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สายสามัญของกระทรวงศึกษาธิการหรือเทียบเท่า
 มีอายุไม่เกิน 18 ปี ตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร และมีคุณสมบัติตามที่กองบัญชา
 การทหารสูงสุดกำหนดไว้

ภารกิจและความมุ่งหมาย

โรงเรียนเตรียมทหารมีความมุ่งหมายให้นักเรียนรู้จักคุ้นเคย มีความสามัคคี
 เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันแต่ยังเยาว์วัย ทั้งยังต้องมีหน้าที่ปรับพื้นฐานความรู้ของนักเรียน
 ทั่วพระราชอาณาจักรและเพิ่มพูนการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนกวิทยาศาสตร์
 เพื่อให้นักมีความรู้เชื่อมต่อกับโรงเรียนในระดับสูงได้สนิท และยังมีหน้าที่สร้างเสริมบุคลิก
 ภาพ อุทิศพื้นฐานในการที่จะเป็นผู้นำในอนาคต (ลาวัญย์ รัตนเสวี 2525: 2)

หลักสูตรการศึกษา

หลักสูตรโรงเรียนเตรียมทหารกำหนดระยะเวลา 2 ปี ปีหนึ่งแบ่งออกเป็น 2
 ภาค ภาคต้น (เมษายน - สิงหาคม) ภาคปลาย (กันยายน - มกราคม) และมีการ

คู่มือการ การฝึกภาคสนามและภาคทะเลก่อนสิ้นภาค สัปดาห์หนึ่งกำหนด เวลาเรียน วิชาสามัญ 30 ชั่วโมง ประกอบด้วยวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษและสังคมศาสตร์ สำหรับวิชาทหาร การอบรม วิชาพลศึกษาและกิจกรรมอื่น ๆ จะศึกษาเวลายาวนอกเวลาหลังเรียนวิชาสามัญแล้ว เวลาศึกษาในวันหนึ่งเรียนวิชาสามัญ 6 ชั่วโมง เริ่มตั้งแต่ 08.10 - 15.00 น. การศึกษาวิชาทหารและกิจกรรมอื่นเริ่ม 15.30 - 17.00 น. (โรงเรียนเตรียมทหาร 2510: 14-30)

ระบบต่าง ๆ ในโรงเรียนเตรียมทหาร

ระบบเหล่านี้เป็นระบบที่สามารถช่วยให้นักเรียนสามารถเตรียมตัวเพื่อไปเผชิญปัญหา การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เป็นการฝึกหัดตนเองให้รู้จักนับถือผู้อื่นตามความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ตามวุฒิของเขา และยังเป็นการฝึกพบปะความเป็นผู้ใหญ่ให้แก่เด็กซึ่งจะอยู่ในระบบดังต่อไปนี้คือ ระบบชม ระบบเกียรติศักดิ์ ระบบลักษณะทหาร ระบบการหักคะแนนความประพฤติและการดงทับทึ่ ระบบชมเชยและรางวัล ระบบสายการบังคับบัญชา เป็นต้น (ลาวัญย์ รัตนเสรี 2525: 4-8)

การแต่งกายและเครื่องหมาย

เครื่องแบบของนักเรียนเตรียมทหารเป็นสัญลักษณ์แห่งความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันซึ่งเตือนใจให้ระลึกถึงความสามัคคี เพราะได้นำเอาสัญลักษณ์ของแต่ละเหล่าทัพมาประกอบกันไว้

กางเกง	สี kaki เกมเขียว	เป็นสีของกองทัพบก
เสื้อ	เชิ้ตสีขาว	เป็นสีของกองทัพเรือ
หมวก	ทรงหม้อตาล	เป็นสีของกองทัพอากาศ
เข็มขัด	หัวเข็มขัดตราสามเหล่านั้พ	เป็นตราของกองบัญชาการทหาร
	สูงสุด	
หน้าหมวก	เป็นตราแผ่นดิน มีอักษรจารึกว่า "สัตเพ สันถ สันช ภูคานัง สามัคคี วุฒิสายิกา" แปลว่าความพร้อมเพรียงของหมู่ยอม	
	ยังประโยชน์ให้สำเร็จ	

เครื่องหมายของโรงเรียน คือจักรดาว-ไข่มุกประดับที่คอเสื้อแสดงถึง
จุดมุ่งหมายปลายทางของนักเรียนทุกคนที่มุ่ง
ไปสู่สายพลของทุกเหล่าทัพ ซึ่งประกอบด้วย
ข้อชัยพฤกษ์ เป็นเครื่องหมายของนายพลแห่ง
กองทัพบก จักรพญชาญ เป็นเครื่องหมายของ
นายพลแห่งกองทัพเรือ คาวเป็นเครื่องหมาย
ของนายพลแห่งกองทัพอากาศ คมเพลิง
หมายถึงการศึกษามุ่งสู่ความรุ่งโรจน์
(ลาวชัย รัตนเสวี 2525: 10-11)

การพัฒนาโรงเรียนเตรียมทหาร

เนื่องจากแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 ได้เปลี่ยนโครงสร้างระบบ
การศึกษาใหม่ในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน คือมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยม
ศึกษาตอนปลาย ให้ใช้เวลาเรียนตอนละประมาณ 3 ปี โดยในตอนต้นให้ผู้เรียนได้เลือก
เรียนกลุ่มวิชาการและวิชาชีพตามความถนัด และความสนใจอย่างกว้างขวาง และใน
ตอนปลายได้เน้นการ เรียนกลุ่มวิชาที่ผู้เรียนจะยึดเป็นอาชีพต่อไป (สำนักงานคณะ
กรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2525: 215) ทางกระทรวงศึกษาธิการจึงได้ปรับปรุง
ระบบการศึกษาของสถาบันการศึกษาโรงเรียนทหารใหม่ตามมติของสภากลาโหมครั้งที่
11/23 เมื่อ 25 ธันวาคม 2523 มีมติให้แปรสภาพโรงเรียนเตรียมทหารเป็นหน่วย
งานทำหน้าที่ให้การศึกษแก่นักเรียนทหารรวมชั้นปีที่ 1 ของโรงเรียนนายร้อยทั้งสี่
สถาบัน และโดยคำสั่งของกองบัญชาการทหารสูงสุดที่ 663/24 ลง 25 พฤศจิกายน
2524 ให้แปรสภาพโรงเรียนเตรียมทหาร กรมการศึกษาวิจัยเป็นโรงเรียนรวมเหล่า
กรมการศึกษาวิจัยตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2524 สถานที่จัดตั้งอยู่ภายใน
บริเวณโรงเรียนเตรียมทหาร เดิม กำหนดให้รับนักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอน
ปลายของกระทรวงศึกษาธิการหรือเทียบเท่าเข้าศึกษาในโรงเรียนรวมเหล่าเป็น
เวลา 1 ปี โดยมีฐานะเป็นนักเรียนนายร้อย นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรือ
อากาศ และนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 ตามเหล่าทัพที่นักเรียนได้เลือกไว้

หลังจากสำเร็จการศึกษาในโรงเรียนรวมเหล่าแล้วจึงแยกออกไปศึกษาต่อในโรงเรียน นายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศอีก 4 ปี ในชั้นปีที่ 2-5 หรือไปศึกษาต่อในโรงเรียนนายตำรวจอีก 3 ปี ในชั้นปีที่ 2-4 แต่ต่อมาทางราชการทหารได้เปลี่ยนชื่อโรงเรียนรวมเหล่าเป็นโรงเรียนเตรียมทหารตามเดิมอีกครั้ง (ประกาศของบัญชาการทหารสูงสุด วันที่ 15 มีนาคม 2527) เป็นการเปลี่ยนแปลงเพียงชื่อโรงเรียนเท่านั้น ระบบการศึกษาและหลักการของโรงเรียนยังคงเหมือนเดิมและใช้อยู่จนกระทั่งปัจจุบัน

ภารกิจของโรงเรียนเตรียมทหาร (โรงเรียนรวมเหล่า)

โรงเรียนเตรียมทหาร (โรงเรียนรวมเหล่า) มีหน้าที่ปกครองบังคับบัญชา และให้การศึกษาวงศ์นักเรียนในค่านพหุศึกษา โดยมุ่งปรับระดับความรู้ให้เข้ากับความรู้อาจารย์โรงเรียนนายร้อยทั้งสี่สถาบัน ค่านจริยศึกษา เป็นการหล่อหลอมจิตใจ อุทิศตนและบุคลิกภาพให้มีความสำนึกในเกียรติ ศักดิ์ศรี มีความรับผิดชอบและเพียบพร้อมด้วยคุณธรรม ค่านพลศึกษาให้การฝึกและสอนวิชาพลศึกษาเพื่อให้น้ำใจเป็นนักกีฬา สุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ สามารถทำงานเป็นชุด มีความเชื่อมั่นและเป็นนักต่อสู้ที่เข้มแข็งเด็ดเดี่ยว ส่วนค่านวิชาทหาร เพื่อให้มีระเบียบวินัยมีความรู้วิชาทหาร และศิลปะการนำหน่วยทหารขนาดเล็กระดับผู้บังคับหมู่ได้

หลักสูตรการศึกษา

โรงเรียนเตรียมทหาร (โรงเรียนรวมเหล่า) มีหลักสูตรกำหนดไว้ 1 ปี เป็นหลักสูตรที่เทียบเท่ากับปีที่ 1 ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป และสาขาวิศวกรรมศาสตร์ประยุกต์วิชาพื้นฐานทั่วไป ได้แก่ คณิตศาสตร์ เคมี ฟิสิกส์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศาสตร์ พลศึกษา วิชาทหารและตำรวจทั่วไป วิชาบังคับเลือกได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ เคมี สังคมศาสตร์ การใช้ห้องสมุด และวิชาเฉพาะตำรวจ ปีหนึ่งแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษา คือภาคต้นตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกันยายน ภาคปลายตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงเดือนมกราคม มีการสอบแก้ตัวในภาคปลาย เวลาศึกษาสัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 6 ชั่วโมง โดยศึกษาวิทยาการ 5 ชั่วโมง เวลาทบทวนค้นคว้าในห้องสมุด 1 ชั่วโมง ฝึกฝนนอกเวลาเรียนอีก 2

ชั่วโมง ปีกลักษณะทหารและพลศึกษาตามตารางที่กำหนดไว้ประมาณวันละ 2-3 ชั่วโมง การฝึกภาคสนามเริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึงกลางเดือนมีนาคม เป็นระยะเวลา ฝึกประมาณ 4 สัปดาห์

ร้อย นึก
ตามเหล่าที่
เมื่อยเลี้ยง
เตรียมทหาร
การเรียนแ
ไม่ได้ (โร

คุณสมบัติของผู้เข้ารับการศึกษา

1. สำเร็จหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายของกระทรวงศึกษาธิการหรือเทียบเท่า
2. อายุไม่เกิน 20 ปีบริบูรณ์ ในปีที่เข้ารับการศึกษา โดยนับตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร
3. มีสัญชาติไทย และมีบิดามารคามีสัญชาติไทยโดยกำเนิด แต่ถ้าบิดาเป็นนายทหารหรือนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรหรือชั้นประทวน มารดาจะมีสัญชาติไทยโดยกำเนิดก็ได้
4. สุขภาพและร่างกายไม่ขัดต่อการเป็นทหารตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายการเข้ารับราชการของกองบัญชาการทหารสูงสุด
5. เป็นชายโสดและมีความประพฤติดี
6. ผู้ปกครองและผู้รับรองมีคุณสมบัติตามกองบัญชาการทหารสูงสุดกำหนดไว้ (โรงเรียนรวมเหล่า ม.ป.ป.: 1-3)

50 % แบ่ง
ผลการสอบ
แล้วแปลงเป
อิง เกณฑ์แล

การเลือกสิ

การสอบคัดเลือกเข้าโรงเรียนเตรียมทหารและการเลือกเหล่า

ในปีการศึกษา 2526 นั้น สอบตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2518 ของกระทรวงศึกษาธิการ การสอบกระทำสองรอบดังนี้คือ รอบแรกเป็นการสอบภาควิชา การ ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ สำหรับปีการศึกษา 2527 เป็นต้นไป สอบตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 รอบที่สอง คัดเลือก ผู้สอบได้คะแนนสูงไว้จำนวนหนึ่งเพื่อสอบพลศึกษา สอบสัมภาษณ์ท่วงท่าวาจา และตรวจร่างกาย ผู้ที่จะเข้ารับการศึกษาจะแสดงความจำนงเลือกเหล่าที่พตามที่ต้องการไว้ในใบสมัครเพียงเหล่าเดียวและการพิจารณาคัดเลือกจะถือตามความสมัครใจของผู้สมัครเป็นหลัก

จะไปเข้ารับ
ทางกันดังนี้
แยกเหล่า
เกล้าว่าควย
ที่อำนวยการ
เหล่าทาง

- กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วยผู้เลือกเหล่าาราม เหล่าสารวัตรทหาร เหล่า
ชนสงและเหล่าพลาธิการ
- กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วยผู้เลือกเหล่าสรรพาวุธ เหล่าปืนใหญ่และเหล่าม้า
- กลุ่มที่ 3 ประกอบด้วยผู้เลือกเหล่าทหารช่าง
- กลุ่มที่ 4 ประกอบด้วยผู้เลือกเหล่าสื่อสาร
- กลุ่มที่ 5 ประกอบด้วยผู้เลือกเหล่าแผนที่ (แยกไปศึกษาที่โรงเรียน
แผนที่ทหาร)

โรงเรียนนายเรือ

จัดการศึกษาให้แยกพรรคเหล่า และศึกษาตามสาขาในชั้นปีที่ 2-5 ที่โรงเรียนนายเรือ โดยแยกพรรคเหล่าตามสายอาชีพดังนี้ (โรงเรียนนายเรือ ม.ป.ป. : 2)

1. พรรคนาวินและพรรคนาวิกโยชิน สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า
2. พรรคกลิน สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า หรือสาขาวิศวกรรมเครื่องกลเรือ
3. พรรคนาวินเหล่าอุทกศาสตร์ สาขาวิศวกรรมอุทกศาสตร์
4. พรรคพิเศษ เหล่าพลาธิการ สาขาบริหารงานวิเคราะห์

โรงเรียนนายเรืออากาศ

จัดการศึกษาในชั้นปีที่ 2-5 โดยแบ่งนักเรียนนายเรืออากาศออกเป็น 2 พวก จากการพิจารณาผลการศึกษาในชั้นปีที่ 1 ประกอบด้วยความสมัครใจและความต้องการของทางราชการ เป็นเกณฑ์ พวกหนึ่งจัดให้เรียนวิชาพื้นฐานด้านวิศวกรรม ซึ่งมีสิทธิให้เลือกเรียน 4 สาขาวิชาเฉพาะคือ วิศวกรรมโยธา วิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมเครื่องกล และวิศวกรรมอากาศยาน อีกพวกหนึ่งจัดให้เรียนวิชาพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ทั่วไปแล้วจึงเลือกเรียนสาขาวิชาเฉพาะ คือสาขาวิชาการจัดการระบบ และสาขาวิชาการคำนวณระบบต่อไปกำลังจะเปิดสาขาคอมพิวเตอร์ (สาขาวิชาเคมีฟิสิกส์ และสาขาวิชาบริหารคณิตศาสตร์เพิ่มขึ้นอีก (โรงเรียนนายเรืออากาศ 2526: 5)

โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

จัดการศึกษาคณะหลักสูตรของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ซึ่งจัดการศึกษาทุกชั้นปีไปตามระบบการศึกษาไม่มีการแบ่งศึกษาคณะตามความถนัดหรือตามความสนใจ นักเรียนนายร้อยตำรวจจะศึกษาในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเหมือนกันทุกคน ไม่มีการแยกเหล่ากึ่งเช่นที่โรงเรียนทหารทั้งสามเหล่าทัพ หลังจากสำเร็จการศึกษาชั้นปีที่ 4 แล้ว ทางกรมตำรวจจะบรรจุนายตำรวจที่สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการในหน่วยงานดังต่อไปนี้ (ไพโรจน์ เกษตรสุนทร สัมภาษณ์, 2527)

1. กองบัญชาการตำรวจนครบาล
2. กองบัญชาการสอบสวนกลาง
3. กองบัญชาการตำรวจภูธร
4. กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน

นักเรียนนายร้อยตำรวจที่สำเร็จการศึกษาและได้คะแนนดีมีสิทธิ์ที่จะเลือกทำงานได้เฉพาะในหน่วยงานที่มีหน้าที่สืบสวนและสอบสวนและจะต้องสัมพันธ์กับอัตรากำลังพลด้วย

อย่างไรก็ดี แม้ว่าโรงเรียนเตรียมทหารได้เปลี่ยนชื่อและระบบการศึกษาจากระบบมัธยมศึกษาเป็นระบบอุดมศึกษาในนามของ "โรงเรียนรวมเหล่า" ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนชื่อกลับไปชื่อ "โรงเรียนเตรียมทหาร" อีกครั้ง แต่ภารกิจและหลักการในการให้การศึกษายังคงดำเนินไปตามระบบอุดมศึกษาดังเดิม สิ่งที่สำคัญที่สุดของสถาบันการศึกษาแห่งนี้ ซึ่งยังคงดำรงรักษาไว้ตั้งแต่แรกเริ่มจัดตั้งขึ้น คือภารกิจของโรงเรียนที่มุ่งผลิตบุคลากรให้เป็นนายทหาร และนายตำรวจ ผู้ซึ่งจะต้องไปเป็นกำลังอันสำคัญในการปกป้องประเทศชาติ และยังคงต้องเป็นชนชั้นสมองกลุ่มหนึ่งที่จะพาประเทศชาติไปสู่ความเจริญทัดเทียมอารยประเทศทั้งหลาย โดยจะต้องให้นายทหารและนายตำรวจเหล่านั้นมีความสามัคคีกลมเกลียวกัน มีความสามารถ มีความแข็งแกร่ง มีความพร้อม รวมทั้งมีความรู้สัพพัญญาทั้งทางด้านวิชาการและวิชาทหาร ตำรวจ ให้เป็นผู้มีจิตใจเต็มไปด้วยเหตุผล และมีศีลธรรมอันดี อีกทั้งให้เป็นผู้มีบุคลิกลักษณะเหมาะสมเป็นที่เคารพนับถือและยำเกรงของผู้ใต้บังคับบัญชา รวมทั้งยังจะต้องมีคุณสมบัติของสุภาพบุรุษอย่างแท้จริง